

„HEI, OAMENI BUNI!” de William Saroyan

* Regia : Petru Mihail. Scenografia : Dan Sachelarie. Distribuția : Gheorghe Bănică (Tinărul); Iléana Ploscașu (Fata); Ion Andrei (Soțul); Viorica Borza (Femeia).

** Regia : Mihai Raicu. Distribuția : Valeriu Popescu (Tinărul); Maria Indrieș (Fata); Miron Șuvăgău (Soțul).

Două montări diferite cu piesa într-un act a dramaturgului american William Saroyan *Hei, oameni buni!*. Nici una dintre aceste montări nu a izbutit însă să transpună scenic, cu mijloace adecvate, apelul vibrant de umanitate pe care îl conține textul. Și aceasta în principal pentru că nu s-a ținut seamă că piesa are o tensiune, un dramatism, pe cât de profund, pe atât de concentrat. A încerca s-o realizezi prin mijloace exterioare poate duce — după cum s-a și întâmplat — la pierderea sensurilor ei majore.

În montarea regizorului constănțean Petru Mihail, sobrietatea, cu care se cerea a fi transpusă scenic piesa, a fost înlocuită cu un complicat aparat de efecte scenice. Interpretul, Gheorghe Bănică, a fost îndrumat spre un permanent zbcium și adesea spre o accentuată crispăre. E meritul actorului, care, foarte sensibil, a reușit să transmită, dincolo de acest zbcium exterior, o undă de adevărată emoție. El a dovedit, de asemenea (păcat că în afara piesei, în retrospectivă introduse de regizor), certe calități de mîm : o mare mobilitate, capacitate de selecție a gestului semnificativ, expresivitate.

Plină de sinceritate, interpretarea Ilénei Ploscașu a adus în scenă o notă de destindere și un echilibru binefăcător.

Decorul (Dan Sachelarie) a fost conceput în perfect acord cu regia, bazată pe efecte stridente. Virtuțile ce se voiau artistice s-au dovedit prozaice, încălcînd de prisos scena (ce rost mai are simbolul pînzei de păianjen, cînd i se suprapune prin proiecție un element concret — gratiile?). Mai mult, schimbările de decor, nesolicitate de text, s-au dovedit obositoare și păgubitoare pentru atmosfera spectacolului, întrerupînd ritmul.

Celălalt spectacol cu această piesă, prezentat de secția romînă a Teatrului de Stat din Tg. Mureș, care a ocultat simplitatea, tonul direct și cald, a fost dominat de glasul strident al actorului Valeriu Popescu, care a clamat textul, fără a ne da posibilitatea să descifrăm prea mult din el. A fost, de asemenea, vizibilă stăruința actorului către o gesticulație abundentă și inutilă. Gestul larg, atitudinile statuare, des repetate, au fost în dezacord cu spațiul de joc limitat pe care îl oferea decorul, și au dus la monotonie. Jocul Mariei Indrieș (Fata) nu s-a acordat cu cel al partenerului ei ; de aci și lipsa de comunicare dintre cei doi actori, care au interpretat parcă două partituri deosebite, fără legătură, în game diferite, prelungind existența gratiilor și pe planul intim, sufletesc, în care eroii comunică însă intens în piesă.

TEATRUL DE STAT DIN TG. MUREȘ — SECȚIA ROMÂNĂ

„TREI POVESTIRI CARE MERITĂ SĂ FIE POVESTITE”

de Osvaldo Dragun

Regia : Mihai Raicu. Distribuția : Vasile Vasiliu, Barbu Baranga, Minodora Condur, Miron Șuvăgău.

Trei din cele patru mici piese ale dramaturgului argentinian Osvaldo Dragun, grupate sub titlul de „Povestiri

care merită să fie povestite”, au fost prezentate pe scena concursului de cîțiva dintre cei mai tineri actori (care

au absolvit abia de un an Institutul de Teatru) de la secția română a Teatrului de Stat din Tg. Mureș.

Ni s-a părut temerară încercarea tinerilor absolvenți de la Tg. Mureș de a interpreta aceste povestiri. Mai întâi, pentru că ele conțin, în câteva pagini doar, embrionul unor piese, cu conflictul, acțiunea și eroii lor. Unei mari concentrări în ce privește textul trebuia să i se răspundă cu o mare concizie în exprimarea scenică. Un gest, un cuvânt, o replică trebuiau să devină expresia abreviată a unei scene dintr-o piesă obișnuită, să marcheze o transformare. În al doilea rând, întâmplările, al căror caracter tragicomic este evident, trebuie povestite și alternativ jucate. Uneori, în cursul aceleiași replici actorilor li se cere să joace, să povestească, apoi să revină la rol, pentru a sfârși din nou în narație. E un teatru

convențional prin excelență, un teatru în care actorul, lipsit de aportul oricărui element scenic — decor, recuzită, costum —, transmite un mesaj, uneori exprimat de autor direct, manifest, alteori printr-un simbol, ca în *Povestea omului care s-a transformat în ciine*.

Regizorul spectacolului (Mihai Raicu) a lăsat pe interpreți să-și joace cu o voită detașare rolurile, ceea ce a făcut să asistăm la o citire albă a textului, neîncălzită nici o clipă de emoție, la un joc „cu mâinile în buzunare”. Încărcătura dramatică a textului, în loc să emoționeze, s-a împrăștiat fără urmă.

E păcat că proaspătul colectiv de la Tg. Mureș nu a ales pentru concurs o lucrare în care calitățile actorilor să se fi putut manifesta deplin.

Ilie Rusu

TEATRUL DE STAT DIN TIMIȘOARA

„CAZUL STUDENTULUI MIHAI LOTREANU” de Radu Theodoru

Regia: Emil Reus. Scenografia: Virgil Miloia. Distribuția: Alexandru Drăgan (Mihai Lotreanu); Anca Neculce (Ioana Lotreanu); Papil Panduru (Radu Bogdan); Gilda Marinescu (Sandra); Laurențiu Azimioară (Relu Rareș); Radu Coriolan (Un student studios); Geta Angheluță (O studentă obișnuită); Miron Beța (Un student campion de scrimă); Agatha Nicolau (Micky); Călina Buzoianu (O studentă cu ochelari); Daniel Petrescu (Un student codas); Vasile Crețoiu (Prof. dr. Șerban Rareș); Emmerich Schäffer (Dr. Răducanu); Alexandru Ternovici (Magnificus); Emilia Mihai (Sora Matilda); George Lungoci (Gurau); Ștefan Iordănescu (Ion Lotreanu); Valeria Nanci (Vanda Rareș); George Stoian și Emil Reus (Nea Marin); Ion Maximilian (B. Brunea-Șoimanu); Dan Nasta (Autorul).

Colectivul Teatrului de Stat din Timișoara s-a prezentat la Concursul tinerilor artiști dorind în chip legitim să demonstreze roadele colaborării sale cu un autor local, preocuparea de a promova dramaturgia originală. La confruntarea cu scena, cu publicul, și în primul rând cu nivelul artistic înaintat al celor mai bune dintre lucrările dramaturgiei noastre originale aflate pe scenele competiției, s-a văzut însă că piesa scriitorului bănățean Radu Theodoru nu atestă suficientă muncă creatoare din partea autorului și nici destulă responsabilitate artistică din partea teatrului.

„Cazul” studentului Lotreanu — intelectual în devenire, care, la un moment dat, sub imperiul unor influențe nefaste, se depărtează de colectivul său, își neglijează studiile și logodnica pen-

Emmerich Schäffer (Dr. Răducanu)

